

# UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszábas szerinti vétetnek fel.

II. évfolyam. 73. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Vasárnap, március 30.

## Ronstantinápoly előtt

Az utolsó reménység is megdőlt; megjött a hír, amely a csataldzsaí védő vonal áttörését jelenti. Még remélünk, még bizakodunk, még várjuk a cáfoló jelentést, de érezzük, hogy ez a reménységünk nem nagyon biztos. Eljött az ideje a féléves balkáni háboru utolsó és nagy katasztrófájának, már csak a szerencsétlen törökökön kívül álló hatalmi erő zárhatja el a konstantinápolyi utat, hogy ez a csodaszép keleti főváros romokba ne dőljön s a romhalmokat ne öntözze a milliók vére.

A fegyverszünet után a világ igazságérző közvéleménye fellélegzett, amikor az újból kezdett harcokban a hadi szerencse nem látszott olyan kedvezőtlenül mostohának Törökországgal szemben, mint a háboru első felében. Akkor is inkább csak a bizonytalan, sőt alaptalan reménykedés, mint a megnyugvás fogadta ezeket a híreket, hiszen a török becsületet, a török vitézséget annyi balszerencse, oly nagy csapások érték, annyi árulás, annyi gazság ásta alá, hogy kiheverésre, helyrehozásra még csak gondolni sem lehetett. Drinápoly után Csataldzsa.

Drinápoly sorsát és Csataldzsáét egyébiránt nem a mostani elesés döntötte el, valamint hogy Drinápoly fentartása már nem változtatott volna a török birodalom bekövetkezendő sorsán. A nagyhatalmak együttes állásfoglalása eldöntötte már Drinápoly hovatarozandóságát és az, hogy most Drinápolyt a szövetséges hadak mégis elfoglalták, csak a hadikárpótlás ügyére lesz jelentős befolyással.

A nagy és szép éposz így véget ért most már, ez is siettetni fogja a nagy dráma végkifejldését, siettetni fogja a béke megteremtését.

Az az öt hónap óta tartó küzdelem, mely Drinápoly birtokáért folyt, a leg-

nagyszerűbb haditény, amelyet a hadtörténelem egy évszázad óta fel tud mutatni s Plevna védelmének glóriája elhalványul ahhoz képest, amely Drinápoly és Skutari védelmezőit megilleti. Sükri pasa, aki Drinápoly parancsnoka volt s Essad pasa, Skutari védelmezője, az egész emberiségnek közös hősei, mert ami bennük nagy és örök emberi vonás, az kell, hogy az egész emberiségnek közös kincsévé válják. Nem szabad csak a siker és a végleges eredmények alapján az embert megítélni, hanem annak a kitartásnak, annak az önfeláldozásnak, annak az önzetlenségnek alapján, amellyel egy nagy cél szolgálatába szegődik s amellyel emellett megmarad addig, míg csak lehet. Ezért Sükri pasa akkor sem volna nagyobb hős, ha Drinápoly alól sikerült volna elüznie a bolgárokat és Essad pasa akkor sem volna kisebb, ha Skutarit az egyesült szerb és montenegrói hadak be tudták volna venni.

A balkáni háboru a török fegyverek végleges vereségével végződött ugyan, de utolsó fellobbanásában a nemzeti nagyságnak tiszteletreméltó példáit állították Európa népei elé.

Egy nagy birodalom dőlt romba s oszlik fel elemeire, de nem tűnik el dicstelenül a nagyhatalmak sorából. — Négy oldalról támadó ellenféllel szemben kellett védekeznie, s hogy végül elbukott, az nem egyeseknek büne, hanem évszázadok óta tartó folyamatnak utolsó hullámgyűrűje. Nem a katonái, hanem az államférfiai vesztették el az útközeteket, mert államférfiainak büne juttatta olyan nehéz helyzetbe a hadsereget, amelyben el kellett pusztulnia. Drinápoly, Skutari, Csataldzsa védelmére nagyobb hősiességgel a világ egyetlen hadserege sem lett volna képes, mint a török, s ami történt, azért azok felelősek, akik a négy balkáni hatalom évszázados gyűlöletét lánggra lobbantották a török uralom ellen. A török kormányférfiak azok, akik a katasztrófát felidéz-

ték, az a korrupt, embertelen, középkori szellem, amellyel a török kormányok évszázadok óta uralkodtak.

## Ujtás a postán.

Teljes éjjeli szolgálat.

A nagyváradi postaigazgatóság, melyhez a debreczeni postafőnökség is tartozik, végre-vallásra teljesítette a debreczeni közönség jogos óhaját és teljes éjjeli szolgálatot szervezett a debreczeni főpostán úgy a távírdánál, mint a telefonnál, lehetővé téve ezzel a folyton növekvő forgalom megszakitás nélküli lebonyolítását.

A nagyváradi postaigazgatóságnak ezt a rég sürgetett ujtását minden ember csak a legnagyobb örömmel üdvözölheti Debreczenben, melynek rohamosan fejlődő éjjeli életére és élénk kereskedésére csaknem bénító hatással volt a távírda éjjeli szünetelése.

A debreczeni postafőnökség a mai napon kapta meg az éjjeli szolgálat szervezéséről a rendeletet, amelyet hírdelmény alakjában közli a postaigazgatóság a közönséggel és amely a következő:

«A debreczeni 1. sz. posta-távirda és távbeszélő hivatal, mely eddig csak éjjeli 12 óráig tartott távirda szolgálatot, folyó évi április hó 1-ével kezdődőleg éjjel-nappal a közönség rendelkezésére áll. Ezen időtől kezdve tehát nemcsak a távbeszélő, hanem a távirda is folytonos szolgálatot tart.

Erről Debreczen város közönségét oly hozzáadással értesitem, hogy április 1-től kezdődőleg a debreczeni 1. sz. posta- és távirda hivatalnál este 8 órától éjjeli 12 óráig lehet táviratleveleket feladni. Az u. n. táviratlevelek az éj folyamán távirati úton továbbíthatnak a rendeltetési helyükre s ott másnap reggel, lehetőleg már az első indításnál, úgy kézbesíttetnek, mint a közönséges levelek.

A táviratlevelek díja szavanként 2 fillér, táviratlevelenként azonban legalább 60 fillér.

Nagyvárad, 1913. március 26.

Siket, m. kir. posta és táv. igazgató.»

A „Bikszádi” Gyógy-ásványvíz természetes

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmulja a hasonlószereteltű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idei termésti savanyu borral vegyítve kellemes ital. Kapható mindenütt. Árjegyzéket kívánatra küld a „BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Vizvezeték, Gyenes Antal, Miklós-utca 29 sz.

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartásának díjcsökkentéséért elvállalom.

## Vénkert jövője

Egy új városrész Debreczenben.

Egészséges, pormentes hely.

Régóta tervezik már a Vénkert rendezését. Azonban mindeddig hiábavaló volt azok gyekézete, akik ezt a gyönyörű szőlőskertet városrészévé akarták tenni.

A felosztási terv készen van a papíron, szép egyenes utcák kötnek össze a Vénkert minden részét a várossal: a Libakert-utcától a Bősörményi-utig és a szép, széles Ferencz József-utig.

Tagadhatatlan, hogy a Vénkert Debreczennek az a része, mely nemcsak azért számíthat gyors fellendülésre, mert minden oldalról könnyen a város közepére juthatunk, hanem azért is, mert árnyas és pormentes kertjének tiszta levegőjét szinte tag tudóval szívjuk magunkba.

A Vénkertből most is öt perc alatt a Piac-utca érére, akár a Libakert-utca, akár a Ferencz József-ut felől, míg a Bősörményi-utól villamos vasúton közlekedhetünk. Ha pedig kinyitják a Vénkertet, az építkezések rohamosan megindulnak és ki fogják építeni a villamos vasutat a Ferencz József-uton is.

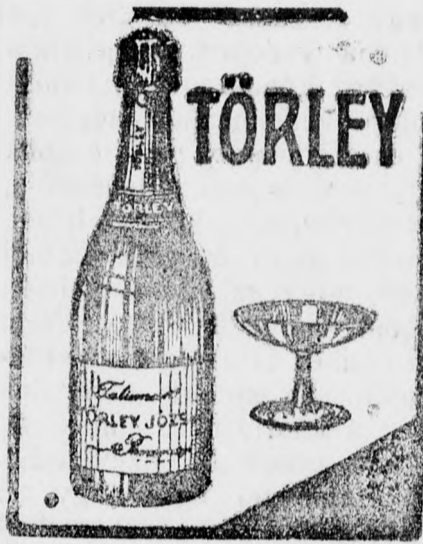
Mintha mostoha ségra volna kárhoztatva ez a szép kert, nem törődik vele a város és még így is szépen kezd fejlődni, sok szép úri lakás van már a Libakert-utca felőli részen és benn a kertben is.

Azonban közeleg az idő, nem halogathatják tovább ennek a szép kertnek kinyitását. Kétségtelenül nagy lökést fog adni a Vénkert jövőjének az a körülmény, hogy a három honvéd laktanya a Bősörményi-ut mentén, a Nyulas felé vonuló részen fog felépülni. A honvéd huszár-, tüzér- és gyalogsági laktanyák helyéül

ugyanis a mentelep mellett, a mostani baromvásár-teret jelölték ki, amelyet a katonai hatóság is legalkalmasabbnak talált. Az építkezéseket még ebben az évben megkezdik s akkor okvetlenül a Vénkert rendezésére kerül a sor.

Nem csoda tehát, ha azok, akik látják a jövő városfejlesztés közelségét, sietnek a telekvásárlással a Vénkertben, ahol az árak máris rohamosan emelkednek s ha az a három laktanya kiépül, bizonyára még jobban emelkedni fognak.

Mi öfömmel nézünk minden ilyen mozgalmat, amely a város fejlődésének helyes irányt szab, mert a Vénkert legszebb és leg-egészségesebb helye Debreczennek!



Modern és a legjobb  
**VILLAMOS**  
berendezések

rendelje meg

**Földvári-nál**  
üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.  
Tanuló felevéttetik.

## Két szék közt — a pad alatt.

A színészek sorsa.

Amióta a debreczeni színház válsága köz-tudomásává lett és ezzel együtt megindultak a mentési akciók, sőt, gondferhes napok virradtak a valaha oly nagy hírű debreczeni színházra. A színház tagjai a legsötétebb kétségben élték le napjaikat, még azt sem tudva, hogy mi lesz a gésziájukkal. Később pedig, midőn sikerült lecsillapítani némileg a nagy zavart, jöttek újabb bajok. A tanács által kinevezett direktorok maradtak, változtak, úgy hogy a szegény színész, aki titokban szerény gésziájért remegett, nem tudta, hogy holnap nem-e ő lesz a debreczeni színház művezető-igazgatója a tanács jóvoltából. Amint hogy ez csaknem megtörtént Kassayval, akij az elmaradt direktori címért főrendezői ranggal kéri pótolni a tanács, míg az igazgató Irmay Béla színházi titkár lett.

Irmay Béla színházigazgatása alatt azán egyenként érték a színházlátogató közönséget az apró meglepetések. Hirtelen műsorváltozások, gyöngye előadások, egymás után három-négy prósszimplost est stb. Ugy, hogy ha az ember színházba ment, sohasem tudta, mely oldalon éri meglepetés.

Csak a husvétii ünnepek óta is folytonos meglepetésekkel szolgál az Irmay színházigazgatása. Hétfő délutánra hirdette volt a «Vig özeveg» előadása, azonban isten tudja milyen okok miatt, mégis a «Nebántsvirág»-ot élveztük végig. Tegnap estére az «Első és második» bemutatója volt hirdelve, ez azonban nem gátolta meg az igazgatóságot abban, hogy a «Tanítónő» hirtelen előadásával ne kedveskedjék a színházlátogató publikumnak. A tanács által 500 koronáért már régen megvásárolt «Cigány-primást» is kezdik kommunikékben homályosan

## Köztársasági mozgalmunk.

Irta: Barcza Andor.

II.

Mindenekelőtt azt kívánom fejtegetni, hogy miért nincs oka polgártársaink közül senkinek félni a perthoz való csatlakozás miatt.

Atestünk már a kirzisen, — még pedig többször — amelyből most már világosan láthatjuk, hogy nem érthatnak nekünk az üldözésekkel, sőt használnak, mert rendre következnek az ügyészség védjára az esküdtbíró-ság felmentő ítéletei. Ahol bizonyosságot tettünk már arról, hogy célunk megvalósítására, tehát a köztársasági államforma megteremtésére törvényes uton és eszközökkel törekszünk.

A kormányhatalom üldözgetési kísérleteivel különben a leghatározottabb és legszeméremtelenebb törvénytörést követi el. Nemcsak azért, mert törvényben biztosított jogainknál fogva küzdünk Magyarország teljes függetlenségeért, de azért különösen, mert már eddig mintegy hét esküdtszék ítélet ütötte rez mozgalmunkra a törvényesség pecsétjét. A köztársasági pártnak 1913 év február 20-án egy hivatalos képviselőjelöltje volt, Nagy György dr., aki 121 szavazatot kapott és pedig a köztársaság programmal; tehát a köztársasági párt ezáltal hivatalosan is elismertett, mint ilyen, működő politikai párt és még ha ezután is terésze a kormányhatalom üldözni, illetőleg esküdtszéki bíróság elé állítani a «Magyar Köztársaság» című folyóiratnak egyik-másik munkatársát, akkor ez a ténye a leggyönyörűbben megvilágítja azt, hogy milyen nagy hazugság a «magyar

alkotmány.» A hatalomnak eme arcatlansága talán végre fel fogja nyitni a járomban nyugdó magyarok szeméit és a birkek szerepét visszautasítva, lassan, törvényes uton az önállóság felé fognak törekedni, hogy a hazug alkotmányt becsületessel felcseréljék — egyszer.

Különben a kormányhatalom híveink közül mást nem mer üldözni, mint exponált állású embereket s azokat, akik saját útjén vállalkoznak az eszmét terjeszteni és ismertetni. Mást nem lehet, más ellen nem fordulhat. Hogy ezek ellen is milyen kevés szerencsével, az majd kitéjük az alábbiakból:

1911 október hó 14-én megindult a «Magyar Köztársaság» című folyóiratunk, amelynek legelső cikke volt: «Kossuth Lajos ország». dr. Nagy György ügyvéd, volt balpárti képviselőtől. E cikkért, amelyért a kormány a szegedi ügyészség útján pört indított így szól:

«Utnak járul a «Magyar Köztársaság» Bátor, öntudatos lépéssel. Ismerj az ut nehézségeit, de bizva-bizik a köztársasági eszme mindenható erejében. Ez eszme bősége minden becsületes, szabadságszerető sziv. Hatalmas erejét bizonyítja, hogy már gyermekkezével egy új Herkulesként francia földön trónust döntött porba, koronát tört össze.

Minden nagykoru nemzet saját sorsának ura akar lenni. Törekszik a teljes nemzeti függetlenségére. E törekvés követeli a köztársasági államforma megteremtését.

E törekvés nálunk, Magyarországon nemcsak jogos, hanem törvényes is. A magyar büntetőtörvény csak azon cselekményt bünteti felségvétség címen, amely közvetlenül arra irányul, hogy az államalkotmány erőszakkal meg-

változtassék. A mi törvényünk csupán az alkotmányos államforma megtámadását minősíti igazgatásnak. De megvan minden állampolgárnak az a joga, hogy alkotmányos uton a nemzeti függetlenség kiépítésén dolgozzék. A jogtól törvény sem foszthatja meg. Egy nemzet nem mondhat le szabadságának kivásárol.

De jogos, sőt szükséges is a köztársasági államforma megteremtésének törekvése. Még azokban az országokban is, melyekben nemzeti királyok uralkodnak: Olaszországban, Spanyolországban is, egyre erősebbé lesz a republikánus mozgalom.

Felettünk négy évszázad óta idegen család uralkodik. Vére más. Érzése elütő. Gondolközése rokontalan. Nagy történelmi időkben mindig szembenállott nemzetével a király. Századok óta létja a nemzet, hogy a korona az ő haladásának tilalomköve. Érzé, hogy a királyi palást függetlenségi törekvésének szemfedője. Nyomja a nemzet fejét a korona. Akkor volt a magyar nemzet a legnagyobb, mikor az ónodj országgyűlésen és a debreczeni nagytemplomban a koronát levéve, felemelt, büszke, glóriás fejlet tett hivatást szabadságszeretetéről. Rákóczi és Kossuth a koronára állva emelkedtek fel a nemzet szívébe, az örök dicsőség templomába.

Mindig voltak és lesznek a királyság intézményének védői: a Royalistákról írva, egyetemes igazságot hirdet Lamartine: «Az udvari párt megvesztegethető, önző és romlott, a királyságban nem véd egyebet, mint saját hiúsága és pénzügyi torzítását.»

Ezekkel szemben szükséges, hogy az igaz férfiak, a becsületes emberek mindenütt egy té-

emlegetni s ha az isten megsegíti az igazgatósgot, a jövő évre bizonyosan látni fogjuk debreczeni bemutatóját is.

Mind ezek a «kedves» meglepetések azonban csak kis tréfák ahhoz képest, amelyről a tegnapi délután érkezett nagyváradi lapok értesítétek bennünket. Ez pedig nem más, mint hogy a máramarosszigeti színházat, mely eddig egy kényér állomáshelye volt a debreczeni színháznak, Máramarossziget városi tanácsa több, mint bizonyos, hogy az idén Erdélyi Miklós nagyváradi színházgátonak adja át s már folyának is erre vonatkozóan a tárgyalások Erdélyi és a tanács között.

Okét keresve Máramarossziget tanácsa e váratlan tettének, azt találtuk, hogy Irmay Béla színházgáton mind a tegnapi napig nem lépett érintkezésbe a máramarosszigeti városi tanácsal, abból a célból, hogy színházának ezt a kényér állomáshelyet biztosítsa. Mi sem természetesebb tehát, mint hogy a város tanácsa megunva a hasztalan várakozást, más színházgátonal kezdett tárgyalni, akiknek esetleg oda is adta színházát.

Ime, ezt eredményezte Irmay Béla «művészi» színházgátása. Csak az a kérdés, hogy e semmi hozzáértést nem mutató színházgátásért és következményeiért vállalja-e a felelősséget Irmay. Mert amarmarosszigeti állomáshely esetleges elvesztéséért Irmay és senki más a felelős.

## „APOLLO“ mozgó színház

Piac- és Miklós-u. sarak. Igazgató: Deési Alfréd.  
Polytonos bemenet. Telefon 762.

Ujdonságok. Remek műsor.  
**Az anya.** Dráma 3 felvonásban.  
**Duci bácsi esernyője.** bohózat.  
**A cigány leánya.** Életkép.  
**Asszonyi osel.** Vigjáték.  
**Náci gyáva.** Bohózat.  
Holnap vasárnap új műsor.  
Két sláger. Szenzációs  
**A milliók.** Dráma 2 felvonásban.  
**A világfi.** Vigjáték 2 felv.

borba tömörüljenek. Ezért szükséges a magyar köztársasági párt zászlóbontása. Pártunknak csak őszinte, őszinte, őszinte szándéku férfiak lehetnek tagjai. Kik senkitől meg nem ijednek. Kik minden áldozatra készek. Kik nyitott szemmel járnak és öklükbe szorított kézzel imádkoznak. Kik érzik a Golgotajárásban a megváltás gyönyörűségét s a keresztrefeszítéskor is a feltámadást hirdetik.

A magyar köztársasági eszmeének leghatalmasabb apostola: Kossuth Lajos. 1849. április 14-én veti meg a magyar köztársaság alapját. A május 2-án kiadott kormányprogram hangulatozza: «A miniszterium magát republikai irányúnak vallja, minden törekvésnek ellene lesz, mely monarchiára visszavezetne.»

Kossuth mindhaláláig következetes maradt önmagához. Mint a szabadságharc vezére, mint az ország kormányzója, mint két világrész buzdosója, mint turáni herete, egyaránt hű maradt lelke szentségéhez: a köztársasági eszméhez. Angliában 1851. november 6-án a francia szociálisták küldöttsége előtt hirdeti: «Magyarország számára az általános választójog alapított köztársaságot kívánom!» Nem sokkal halála előtt, 1893. október 12-én üzenetet küld nemzetének: «A 49. zászló, azt leejteni sohasem szabad.»

A gyévaság, a szolgálékiség valószínűleg elszikkasztotta Kossuth Lajos republikánus kijelentéseit s a megfizetett történetírés a debreczeni trónfosztást is úgy tünteti fel, mint valami kárhozatos ballépést. Mintha millióknak szívében élő eszmét elítéléssel k' lehetne irtani! — Mintha egy nap világtörténelmi ragyogását hazugsággal el lehetne haloványítani!

— Folytatjuk a jövő vasárnapi számban. —

# A háboru végnapjai

A Balkán-államok, hír szerint, elfogadták a hatalmak javaslatát a béketárgyalások alapjairól és bár azóta Drinápolyban is győzelmesen leng a bolgár zászló, Bulgária újult erővel folytatja az ellenségeskedéseket. A Drinápoly-nál felszabadult csapatok sietnek Csataldza felé, ahol az utolsó napok harcai következtében olyan nagyra kétségbeesetté vált a törökök helyzete, hogy a megsemmisítő csapást csakis a hatalmak gyors beavatkozása hátríthatja el. A bolgárok azt mondják, hogy a csataldzsai hadvezetésnek csak az a célja, hogy visszaállítsa a katonai helyzetet, amely a háboru első részének befejezése után fennállott és hogy Törökország teljes leveretésének tényét le ne tagadhassa. Mert ha Törökország az egyenlő értékű katonai ellenfél szerepét tovább is akarja játszani, a bolgár csapatok mindent elfognak követni, hogy Konstantinápoly előtt megjelenhessenek. Ennél sokkal valószínűbb, hogy a bolgárok azért forszírozzák a csataldzsai vonalat, hogy visszaszorítsák szövetséges társajk, különösen pedig Görögország követeléseit, melyek Janina bevételé óta már macedóniai területre is számítanak. Bulgária be akarja bizonyítani, hogy ha Drinápolytól igénybe vette is a szerbek támogatását, katonai ereje roppant áldozatai dacára meg nem gyöngült és egymagában is ki fogja tudni erőszakolni az utat Konstantinápolyig.

## Ferdinánd király Drinápolyban.

Szófőből jelentik: A bolgár táv. iroda drinápolyi jelentésében Ferdinánd király bevonulásánál a tudósítás szerint Szavov, Ivanov és Petrov főbörökök a király elé mentek. Ferdinánd király, mikor a kardot Sukri basának visszaadta, elismerő szavakban nyilatkozott vitézségéről és katonai erényeiről. Az utolsó órában Sukri basa megkísérelte az összes arzenálok légberöpitését és a munició és a készletraktárak felgyújtását. Megkísérelte a Konstantinápoly—Drinápoly vasutvonal Arda-hidját elpusztítani. Az ezekkel kapcsolatban okozott károkat a bolgárok rövidesen helyreállították.

## Ég a Selim-mecset.

Szófőből jelentik: A török helyőrség Drinápoly meghódoláskor felgyújtotta a Selim-mecsetet, Drinápoly ősi nevezetességét. A mecset még ég.

## Dicsőség Sukri emlékének.

Konstantinápolyból jelentik: Ameddig lehetett, titkolték a portán Drinápoly elesét, — tegnap este végre a kormány kénytelen volt kijadni az első hivatalos jelentést a kapitulációról. A közleményben arról van szó, hogy Sukri pasa is elesett, de szavának állott, mert az utolsó lehelletéig védelmezte a várat és mikor az ellenség a külső erőket hatalmába ke-

ritette, ő felgyújtotta a várost és csak romok jutottak a bolgárok kezére, Sukri pasa pedig fegyverrel kezében hősi halált halt.

A porta hivatalos közlése így végződik: — Emléke örökké fog élni, dicsőség Sukri pasa nevének.

## A szerb tűzérés érdeme.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelenti: A bolgárok főleg a szerb tűzérésnek köszönhetik Drinápoly meghódítását. Csak a szerb nehéz ostromgyűk bombázása tette lehetővé, hogy az általános roham djadallaj végződött.

## A csataldzsai harcok.

Konstantinápolyból jelentik: Öt nap óta az egész csataldzsai vonalon véres harcok folynak, amelyek a törökökre nézve nagyon kedvezőtlen fordulatot vettek. A centrumban álló második hadtestet a bolgárok múlt kedden óriás veszteséggel visszavonulásra kényszerítették. — Mahmud basa parancsnoksága alatt álló jobbszárny rendkívül elkeseredett szuronyharcot folytat az offenzívában levő bolgárok ellen. A bolgárok a bal török szárny ellen is megkezdtek az offenzívát és az egész sereget visszavonulásra kényszerítették. Teljesen megbízható forrásból jelentik, hogy a bolgárok a török centrumot és jobbszárnyát teljesen megverték s ez a két sereg rendületlenül vonul vissza. A csataldzsai nagy vereségnek híre a fővárosban óriási rémületet keltett, s valószínűleg befolyással lesz a kabinet állására is. Hír szerint Hadzszi Adil bég belügyminiszter, aki legelső sorban követelte a csataldzsai előrenyomulást, már beadta lemondását.

Konstantinápolyból jelentik: Tegnap egész nap hallatszott az éggudörgés Csataldza irányából. Az utolsó csapatok, amelyek Anatóliából jöttek, már elindultak a harcra. A fővárosi kórházak zsutolva vannak sebesültekkel. Mahmud Sefket pasa, akit megkérdezték, hogy Konstantinápoly nincs-e veszedelemben, azt felelte, hogy a csataldzsai vonal mögött levő erődök még hónapokig gátat vehetnek az ellenség előnyomulásának, aggodalomra nincs ok.

## Konstantinápoly ellen.

Berlinből jelentik: A bolgár követségről kiszivárgott, hogy a bolgár hadsereg most már Konstantinápoly ellen fog vonulni, mert Ferdinánd király el van tökélve, hogy a török fővárosban fogja diktálni a békét. De nem az a célja Bulgáriának, hogy elfoglalja Konstantinápolyt, ezért az erkölcsi diadalért nem is volna érdemes a nagyhatalmakkal újat huzni, amelyek Konstantinápolyt nem engednék tartósan megszállani. A bolgárok meg akarják vetni a lábukat a Márvány-tenger partján, hogy Rodostóból elénk kereskedést üzzenek Kis-Ázsiá felé. Erkölcsi sikerek nem érnek meg azokat az áldozatokat, amelyekkel a Konstantinápolyba való bevonulás járna, de a nagy gazdasági haszon tüzei a bolgárokat.

## A berlini új török nagykövet.

Konstantinápolyból jelentik: Mahmud Muktar basát berlini nagykövetté nevezték ki.

A kiváló bór- és liúhlumos gyógyforrás

# SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vese-  
hénynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes szavanyuvíz. — Kapható ásványvízforrásokban és gyógyszerárakban.  
SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipózi Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-utca 8.

**A bolgár hadügyminiszter a királyhoz.**

Szójfából jelentik: Drinápoly elestéről értesülve a hadügyminiszter, a királyhoz azonnal tévriatot intézett, melyben a következőket mondja:

Drinápoly elfoglalása megkoronázása a a sikerének, melyek a Gondviselés kegyéből Bulgáriának osztályrészüli jutottak. Vitéz hadseregünk páratlan bravurjával bebizonyította, hogy ily népből való, melynek valóban csodálatos a higgadsága és elszántsága. Ez a siker, melyet díszhely illet meg az egész világ hadtörténelmében, mindenekelőtt Felsőged ama féradhatatlan törekvésének köszönhető, melygel a hadsereget erre a magaslatra emelte esküppessé tette ily sikerek kivívására.

A város ki van világítva. Drinápoly győzelmét tüzijétekkel, fátylasmeneitell és népünnepekkel ünneplik.

**Színház.**

1913. március 29-én, szombaton, C) bérletben: Komlóssy Emma felléptével:

**KORNEVILLEI HARANGOK.**

Operette 3 felvonásban.

**Heti műsor:**

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal: Drótos tót, operette. — Este rendes helyárrakkal, Komlóssy Emma felléptével: Pillangó kisasszony, zénés dráma.

Hétfőn: Lili operette. Komlóssy Emma fellépte. A) bérlet.

Kedden: Ármány és szerelem, szimű. B) bérlet.

Szerdén: Bőregér, operett. C) bérlet. Csütörtökön: Első és második, szimű. A) bérlet.

Pénteken: Erzsébet-nőgyűlet előadása. Szombaton: Első és második, szimű. B) bérlet.

Vasárnap délután: Kornevillei harangok, operette. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletszünet. — Este: Sárga csikó, népszimű. Kisbérlet.

**SZÍNHÁZI HIREK.**

**Komlóssy Emma vendégjátéka.** Kedves és népszerű vendége lesz ma este színházunknak. Komlóssy Emma három estére terjedő vendégjátékával teszi kívánatosan érdekessé műsorát a színház igazgatósága. A vendégszereplés iránt, mint Komlóssy Emma minden vendégjátéka alkalmával, rendkívül nagy az érdeklődés. Komlóssy Emma holnap a «Pillangó kisasszony» című zénés drámában lép fel másodszor, melyben a kis japán leány szerepe egyik legkiválóbb alakításai közé tartozik. A darab után Komlóssy Emma Kélmán Imrének egy új keringőjét, Kurucz Jánosnak legújabb műdalait és egy csomó magyar népdalt fog előadni cigány kísérettel. A hangulatosnak ígérkező kiváló előadás színházi eseményül fog szolgálni. Hétfőn Komlóssy Emma a «Lili» operettben lép fel.

**Agyonforrázott kisgyermek.****A kocsis vigyázatlansága.****Szigoru büntetést érdemel.**

Egy kis gyermek szerencsétlen elgázolásáról beszélnek a városban. A kocsist okozza mindenki, mert mésként nem eshetett volna meg ez a gyászos eset.

Mosolygó ajakkal ébredt fel ma reggel a kis négyesztendős Sigér János, aki reggelijét elköltvén, a szép, tavaszi napsugaras enyhe időben az utcára ment ki szüleinek Kut-utcai lakásából. Sigér Jancsi a tulsó oldalra akart átmen-

ni, ahol kis pajtásai voltak. Eppen akkor hajtott arra Szarvas János nehéz stráfszekérrel, amiddőn lovai megugrottak, állítólag a Kut-utcai 19 számú ház előtt folyó csatornázási munkáktól ijedtek meg.

A lovak hirtelen magukkal réntották a kocsit, a gyeplő kicsuszott a kocsis kezéből és a Csapó-utca felé haladó nehéz jármű a Kut-utca 54. számú ház előtt elütötte a szerencsétlen kis Sigér János s keresztül ment rajta.

Az értetlen kis fiu elgázolását sokan látták s felháborodva beszéltek a kocsisról, akinek vigyázatlansága okozta Sigér Jancsi halálát.

Az arra járó emberek azonnal odasiettek a földön véreben fekvő fiúskához, azonban segíteni már nem lehetett rajta. Kasza András Hadházi-utca 17. szám alatt lakó napszámos a szerencsétlen Sigér Jancsit, akitől az édesanyja, aki éppen a piacra indult, vette az ölébe és lakására sietett fiával, de a szerencsétlen gyermek pár perc múlva, anyjának karjai között kiszenvedett.

Akik tanui voltak az elgázolásnak, mind felháborodva beszélnek a kocsisról, Szarvas Jánosról, aki ugyan azzal védekezik, hogy ő nem oka semminek, mert a lovak kirántván a gyeplőt kezéből, ő azokat nem fékezhetette meg s így következett be a halálos szerencsétlenség.

A szemtanúk azonban azt állítják, hogy a kocsis az oka az elgázolásnak, mert ha vigyázattal hajts erősen fogja a gyeplőt, Sigér Jancsi nem került volna a nehéz szekér kezei alá.

A rendőrség az ügyben azonnal megejtette a vizsgálatot s az iratokat áttette a kir. ügyész séghez, amely gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt megindítja Szarvas János ellen az eljárást.

**Nyomatvány.**

Az „UJ DEBRECZEN” előfizetőit, barátait, olvasó közönségét tisztelettel kérjük, sziveskedjenek nyomtatványszükségletüket HOROVITZ ZSIGMOND nyomdájában beszerezni. A kiadónak Darabos-utca 7. sz. alatt levő házában kitünően berendezett nyomdája van, amely mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelben, jutányos áron, gyorsan és pontosan elkészít. Telefon: 412.

**HIREK.**

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap a református templomokban a következő sorrendben tartanak meg az istentiszteletek: A Nagytemplomban prédikál Uray Sándor lelkész, a UK-templomban 9 órakor Bodnár Gábor segéd-lelkész, 11 órakor Jénosi Zoltán lelkész, a Kossuth-utcai templomban Konrád Zoltán lelkész, az Ispóty-templomban Könyves Tóth Kélmán lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspök titkár, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásokt. lelkész, a Homokkeri imaházban Boér Károly vallásokt. lelkész.

— **Előadások a Gazda-körben.** A debreczeni gazdasági akadémiája kiváló tanár kara mindenkor igyekezett jó tanácsaival támogatni a debreczeni gazdatársadalmat és elismerést vívtak ki maguknak az akadémia talain kívül is: gyakorlati gazdáink előtt. Nagy örömmel vették a gazdák az akadémiai igazgatóság azon értesítését, hogy az erősebb dologidő bekövetkezéséig ismét előadásokat tart a Gazda-kör a Hatvan-utca 2. sz. alatti helyiségében. Az előadások sorrendje a következő: 1. március 30-án Gass Gyula tanár: újabb tapasztalatok a műanyagázás terén. 2. április 6-án Herdlicka E. tanár: szántógépekről. 3. ápr. 13-án dr. Rácz Mihály tanár: Debreczen lötenyésztéséről. 4. ápr. 20-án Takács Zsigmond tanár: újabb talajművelési és növénytermelési tapasztalokról. Tehát az első előadást Gass Gyula tanár, a debreczeni gazdák közkedvelt előadója fogja tartani március 30-án, vasárnap délután 4 órakor, melyre és az ezt követő közérdekű értekezésre azonnal hívja meg úgy a kör tagjait, mint az összes érdeklődőket a Gazda-kör elnöksége.

— **Eljegyzések.** A debreczeni anyakönyvi hivatalnál az elmúlt hét folyamán a következő eljegyzéseket jelenttek: Csorvási József—Tokai Irén, Balogh József—Szilágyi Eszter, Kovács Frigyes—Bihari Róza, Mendelsohn Mendel—Moskovits Rikke, Sörös Imre—Csorvási Jullán, Pinkóczi Károly—Plerding Erzsébet, Bódi János—Papp Agnes, Szántó Lőrincz—Heller Irma, Nagy Károly—Mészáros Amália.

— **A debreczeni Patronázs-Egyesület** évi rendes s egyszersmind tisztújító közgyűlését holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a városi háza nagytanácstermében. Az egyesület minden egyes tagjához küldtem személyére szóló meghívót; de ha azt bármely, kivülem eső okból nem kapta volna meg, ezúton is meghívok minden tagtársat s általában mindenkit, a ki csak érdeklődik ügyünk iránt, holnapi közgyűlésünkre. Debreczen, 1913. márcz. 29. Csiky Lajos, egyesületi titkár.

— **Játékból felakasztotta magát.** Miskolcra jelentik: Bodó József 12 éves fiu az udvaron játszadozott, ahol egy darab spárgát talált. A kis fiu a spárgát a nyaka köré csavarta és pedig oly szoroson, hogy faldokolni kezdett. Oláh György hivatalszolga, a ki meglátta, hogy a gyermek milyen veszélyes játékot folytat, odarchant és levágta a spárgát a nyakáról. A gyermek azonban addigra már elvesztette eszméletét. Állapota oly súlyos, hogy az orvosok nem bíznak felépülésében.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatá valódi állós-gyomerteljeseknek, szék-szerelésben szenvedőknek.

Neptató Debreczen és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

**Igmándi keserűvíz**

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljeseen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

— **Eltűnt gyermek.** Tóth Gyula 11 éves fia szüleinek Emerich-utcai lakásáról még január hóban eltűnt. Szülei kérésére a rendőrség a nyomozási folyamatba tette.

— **Támadás a temetőben.** Makaj Gábor 72 éves, debreczeni, kis-szepes pusztai tanyás tegnap délután a Cegléd-utcai temetőben lefeküdt pihenni és ekkor Berkj Károly 17 éves és Tim Sándor 18 éves rovott multu egyének elhatározták, hogy meglopják az öreg embert. Tim biztatta is Berkit tolvajnyelven. Berkinek nem kellett sok biztatás, oda lopózkodott az öreg Makai mellé, de az észrevette, mire aztán Berkj azt kérdezte az öregtől, hány óra. Az öreg elővette az órát, mely egy spárgára volt felakasztva, hogy megnézze, hány óra, — mire Berkj elkapta az öreg kezéből az órát s a spárgát felszakítva, elszaladt vele. Az öreg nem tudva utána futni, az Árpád-terei rendőrszemnél panaszt tett, ki a leírás nyomán ki nyomozta a tetteseket s az órát megtalálva náluk, előállította őket a rendőrségre, amely az eljárást meg is indította.

— **Népesedés.** Az elmúlt hét folyamán az anyakönyvi hivatalnál 42 halálesetet és 63 születést jelentettek be. A szaporulat tehát 21 személy.

— **Házasságkötések.** A debreczeni anyakönyvi hivatalnál az elmúlt hét folyamán a következő házasságok kötettek: Kassay Farkas József ref.—Király Juliánna ref., Kovács Lajos ref.—Hugert Etelka rkath., Szőke Béla izr.—Nagy Margit izr., Madarász Sámuel ref.—Lakatos Margit rkath., Szabó Imre ref.—Berta Erzsébet ref., Kiss Lajos ref.—K. Nagy Eszter re., Földesi József ref.—Jenei Ágnes rf., Kulcsár Imre ref.—Cseri Ágnes ref., Zoványi Géza ref.—Matiszlik Heimjána rkath., Kópi István rkath.—Szabó Piroška ref., Tóth Ferencz ref.—Bónis Juliánna ref., Sipos Lajos ref.—Pál Lidia ref., Váradi Lajos ref.—Békési Mária ref., Papp György gkath.—Bese Vilma ref., Riskó Endre rkath.—Stampf Magdolna rkath., Koroknai Péter ref.—Dalmi Juliánna ref., Nagy Lajos ref.—Kiss Mária ref., Hadházi Imre ref.—Gede Zsuzsanna ref., Varga Lajos ref.—Pajtás Mária rkath. Juhász Vincze ref.—Gombos Juliánna ref.

— **Furfangos vásárló.** Mentze Henrik kereskedő panaszt tett a rendőrségen Pál Gyula Erzsébet-utca 13. sz. alatti lakos ellen, ki tőle egy utazó koffert és egy utj talette készletet vásárolt 47 korona 50 fillér értékben oly feltétellel, hogy a szolga vigye a lakására a szénakéval és ott kifizeti. Mikor a szolga levitte lakására az árukat, kevés várakozás után bizonyos ürüggyel eltávolította azt onnan és mire visszament, már sem Ráczot, sem az árukat nem találta, sőt a lakás is zárva volt. Az eljárás folyik.

— **Az önkéntes halála.** Kassáról jelentik: Dunst Aladár, a Kassai Jelzalogbank nagyműhelyi tisztviselője, aki most a kassai 34. gyalogezrednél önkéntesi évét szolgálta, a husvéti ünnepre szüleihez utazott Szepesolasziba. Az ünnepnek alatt öcsésével együtt vadászni ment. Utközben megálltak pihenni s az önkéntes szórakozottságból töltött fegyverére támaszkodott. Ez volt a veszte, mert a fegyver elsült és megölte a szerencsétlenül járt fiatal embert. — Tegnap temették bajjársainak részvétele mellett.

— **Visszatartotta a más pénzét.** Fábán Sándor Piac-utca 16. sz. alatti lakos panaszt tett a rendőrségen V. J.-né ellen, kinek 30 korona értékű ruhaneműt adott át, hogy adja el azokat. V. J.-né el is adta a ruhákat, de a pénzzel nem számolt el Fábánnak. Az eljárás megindult.

— **Bersonozza cipőt és sőt akkor kélszeresen kellemesek lesznek Önnek. Azonban ügyeljen arra, hogy a valódi Berson-gummsarkot kapja.**

— **Holtan találják a sineken** Orsován Lakatos Lázár 85 éves aggastyánt. Az ügyészség megindította a nyomozást, nem-e forog benn büntény esete.

— **Egy népszerű. A „Moll-féle sósborszesz”,** által a betegeknek egy épp o y gyógyhatásu, mint olcsó szer nyújtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel. Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. s állító által, Bécs, I, Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerterekben és anyagereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Agyonütötte a feléségét.** Lőrincz Mihály nádasládányi gazda, aki már évek óta közös háztartásban élt Bőcze Zsófiával. Lőrincz hónapokkal ezelőtt megismerkedett egy szomszédos községbeli özvegy asszonnyal, akit feleségül akart venni és ezért szabadulni akart Bőcze Zsófiától. Az asszony nem volt hajlandó a válásra és emjatt napirenden volt közöttük az összeszolalkozás. Csütörtökön megint öszeperlekedtek és veszekedés közben Lőrincz felkapott egy kapát, rátámadt Bőcze Zsófiára és annak fejét a felismerhetetlenségig összeroncoltta. asszony azonnal meghalt. A gyilkost a csendőrség letartóztatta.

— **Halálozások.** A debreczeni anyakönyvi hivatalnál a tegnapi és tegnapielőtti nap folyamán a következő haláleseteket jelentettek be: özv. Kandel Józsefné Klein Katalin izr. 85 éves, Csutkaj Ernő rkath. 73 éves, özv. Kis Lajosné Hegedüs Eszter ref. 70 éves, Nagy Sándor ref. 70 éves, Varga Mária ref. 11 hónapos, Rácz Juliánna ref. 1 éves, Szabó László rkath. 64 éves, özv. Oláh Istvánné Kovács Klára ref. 81 éves, Pataky Istvánné Vágó Zsuzsanna ref. 50 éves, Bazsó Róza ref. 6 éves, Koszta Flóra gkath. 8 hónapos.

— **Gyere komám az udvarra!** A bácsmegegyi Nemesmilitics községben vigan voltak husvét másnapján. Különösen Dósa Geigő és Butyer Matyás közt volt nagy a barátkozás. Éjfél tájt Dósa azt mondta barátjának, hogy adjon a cigányok számára egy koronát. «Gyere komám az udvarra, ott adok!» — válaszolt Butyer. Ki is mentek a holdvilágos udvarra, ahol Butyer minden további magyarázat nélkül ugrászta nyakon legkedvesebb barátját, hogy átvágta annak nyakcsigolyáját. Dósa Geigő tíz perc alatt meghalt. Butyert elfogták.

**A Debreczenvárosi Takarékpénztár r.-t. üzlethelyisége Piac-utca 42 szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni Dr. Polgár Dániel irodájában ugyanott.**



## A református egyház ügyei.

### A presbiterium ülése.

A debreczeni református egyház presbiteriuma tegnap délután 3 órai kezdettel ülést tartott, melyen Dicsőfi József lelkész-elnök elnökölt.

Előadó felolvasta a jelentést arról, hogy a március hó 2-án tartott presbiteri ülés jegyzőkönyve e hó 5-én hitelesített és a néhai K. Kiss József helyére behívott Váray János és a néhai Zong János helyére behívott Szegedy Imre presbiterek letették a hivatali esküt, hétéltették néhai K. Kiss József halála által megüresedett állásokat az ösztöndíjosító-bizottságban és a főiskolai igazgató-tanácsban, ugyancsak néhai Zong János helyét a parochiális bizottságban.

Tudomásul vett és elfogadott a presbiterium több kisebb folyó ügyet és átiratot, melyek után a gazdasági bizottság által beterjesztett költségelőirányzat tárgyalásához kezdtek. Itt hosszabb vita indult meg az egyes tétel tárgyalásánál, végre is elfogadták a beterjesztett költségelőirányzatot. Tudomásul vette a presbiterium az iskolaszék által beterjesztett végzéseket, elfogadta a gazdasági bizottság végzését három harangozónak drágasági pótlék adása tárgyában, elintézte több templom építésre való segélykérvényt és gyűjtési engedélyt.

Ezután több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

## A monostorpályi jegyzői lak ügye.

### Fehérruhás lányok mennek a miniszterhez

Monostorpályi nagyközségben már hosszú évek óta egy rozoga épületben lakik a jegyző, kicsi, alacsony, 2 szobás lakásban, családjával. Az 1909. év óta folyton kérte a jegyző a községet, hogy tegyen már valamit ebben az ügyben, mert igazán tűrhetetlenné vált az ő helyzete.

Végre megszélta a szentlélek a képviselőtestületet s folyó évi február hó 6-án elhatározta, hogy a Sarkadi-féle házat, amely egészen modern és kényelmes épület, jegyzői lakásnak megveszi.

Ez a képviselőtestületi határozat felterjesztett Bihárvármegye törvényhatósági bizottságához, amely most, március hó 21-én tartott évnegyedes rendes közgyűlésén jövő is hagyta a Monostorpályi község képviselőtestületének ama határozatát, mely szerint a Sarkadi-féle házat 11.500 koronáért a község jegyzői lak részére megveszi.

Ez a határozat most érkezett meg a községhez, a képviselőtestület azonban erre azt határozta, hogy a vármegye törvényhatóságának határozatát nem veszi tudomásul, amennyiben a szándékba vett házvételről eláll s majd ő maga fogja a jegyző részére lakást építtetni.

Ebben az ügyben kimondották, hogy küldöttséget menesztenek Bihárvármegyé alispánjához, sőt, ha az a határozat elutasítja, akkor a belügyminiszterhez felterjesztének, oda is egy küldöttség megy fel Monostorpályiból s hogy az előbbi, a vármegye által már jóváhagyott képviselőtestületi határozat megsemmisítését biztosabban remélhessék, fehérruhás, szép monostori lányok is csatlakoznak a küldöttséghez s együtt mennek fel Budapestre.

Kíváncsiak vagyunk a belügyminiszter határozatához; azt hisszük azonban, hogy a fehérruhás lányok küldöttségével nem sokra megy a község, mert céljuk tulajdonképpen nem egyéb, minthogy a jegyzői lakás ügyét minél tovább húzassák, mert már megbánták azt, hogy a Sarkadi-féle házat megvették, — újat építeni pedig egyáltalán eszükágában sincs.



OH JAJ!

### KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

### EGGER Mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Próbadoboz 50 fill.

Doboza 1 és 2 K.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

ÉLJEN!



Egger-mellpasztilla családharom meggyógyított!



megjeli az alkoholt köhögés.

és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI. Révai-u 12.

Kapható Debreczenben: Arányi Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferencz, Harsányi János, Kóczián Dezső, Kovács L. Nándor, Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Reichard Sándor, Ferencz, Steiner Manó, Tóth Béla gyógyszerárakban, Jóna és Jóna Központi drogeriákban.

## CSÁSZÁRFURDÓ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kén-szórványgyógyító lé; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmű iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, két ön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőle. szén-savas- és illamc: vízfürdők. — A fürdők kitünő eredményre használnak főleg csu. szántalmak-odl és idegbajok ellen. — Ivó-kura a légző-ervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelési ártányos árak. — Gyógy- és zenedii nines. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság.

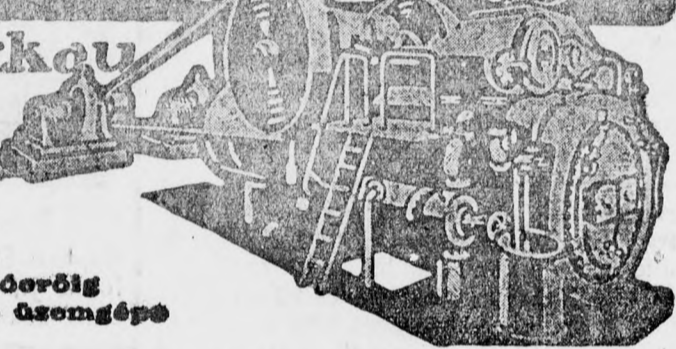
# R\*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete: Budapest, V., Báthory-utca 18

## MOBILOK

eredeti szerkezete 10-800 lóerőig mely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe



## BLATTNER GYULA

1881 óta fennálló, most tetemesen megnagyobbított épületüvegezési és képerkeztési

### VÁLLALATAT

március havában Piac-u. 69. sz. alá

### PIAC-U. 89, ALÁ

saját házába, a Royal szállodával szembe

### HELYEZI ÁT!

Egy okos fej  
Olaszajátítja ezen vivmányokat, melyekkel a lápszerszerkémia a házasszonyt meg ajándékozza.  
Dr. Oetker sütőpora á 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és léstákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.  
Dr. Oetker pudlingpora á 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.  
Dr. Oetker vanillincukra á 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és eréme vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-esőnek felel meg.  
Kimerítő használati utasítás minden csomagban. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogeriában. Vények ingyenes.  
Dr. OETKER, Baden-Wien.

MAGYAR-HORVÁT TENGEMEN ÉSZAKIÓZÁSI R-T. FIVEK  
Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.  
A turisták által elismert legrovidebb és legkényelmesebb összeköttetés.  
Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.  
Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.  
Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.  
Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.  
Ezen gőzösek közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek. Ugyanínt a Venziciában és Anconában az olasz vonatokkal összeköznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.  
A gőzhajók minden kényelemmel, kábelülkékkel, kitünő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.  
Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi menetjeggy iroda, Budapest (V., Víztor-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókirodái.

## A kezdődő sörvidény

alkalmával

A NAGYMIHÁLYI SÖR és MALÁTAGYÁR RT. debreczeni főraktára.

megnagyobbított üzemével kőbányai mintára főzött hordós és mindig friss tejtésű üveges sörrel áll a t. közönség rendelkezésére Előzékeny és pontos kiszolgálásról gondoskodik:

FISCHBEIN JENŐ DEBRECZEN, Hatvan-utca 30. Telefon: 1051. szám.

## Hajhullást,

zsiros és sötét hajat,

kellemetlen jelenségeket legbiztosabban megszüntethetjük, ha rendszeresen, legalább is hetenként 1-2-szer megmossuk a hajat és fejbőrt



fekete fej jegyü ibolya-sampunnal és fölváltva

fekete fej jegyü kátrány-sampunnal.

A fej korpamentes lesz, a haj tömött és fényes, a ritka haj tömöttnek látszik! Az a siker, amelyet a mindenütt ismert és kedvelt fekete fej jegyü kátrány-sampun napról-napra elér, abból is megállapítható, hogy egész sor kétértékű utáztatot hoztak forgalomba, a mi miatt vásárlásánál különös gondossággal kell figyelni a mellékelt védő jegyre. — Fekete fej jegyü kátrány-sampun enyhe, teljesen ártalmatlan készítmény, míg a vizsgálatok szerint az utáztatok gyakran ártalmas anyagokat tartalmaznak és így a haj racionális gondozása helyett kihullását idézik elő.

Sampun a fekete fejjel eredeti csomagocskákban 30 filléért kapható minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszert- és szappanüzletben és fodrászoknál is. Ahol nincs meg az eredeti preparátum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a főraktárhoz:

Faiszl Ferenc, Budapest, VI. Mozsár-utca 12.

ahonnan közölni fogják a legközelebbi elárnsító címét vagy 2-40 K. előzetes bekiüldése ellenében bérmentesen küldenek 3 csomagocskát. Utánvétellel való küldésnél 35 fillérel több.

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H., Berlin N. 37.

## Fürdőmegnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a volt Telegdy-féle jelenleg

## „Diana“ fürdőm

(a vasutal szemben)

megnyilt, és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség igényeit kielégíthetem, amiről a közönség meggyőződését kérem.

Tisztelettel

**Kabai József**

fürdőtulajdonos.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. n. 70 fill.  
Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőeknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Füzetjegy ára 7. korona,

tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.



### MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

### MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg lól, A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen „mint a fájdalom-csillapító bedörzsöléshez” kösavény, esz és a megkülönböztető következményeinek legismertebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legtöbb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolásáért. A raktárakban toszk határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

**MOLL A. gyógyszerész,**

es. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban toszk határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.



## Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fönntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva ogy olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Gyümölcs- és fenyőfa csemeték eladása. A tavaszi ültetési idény alkalmából alulirt kertészet ajánlja gyümölcs- és különféle dísz- és közönséges fenyőfa csemetéit darabonként vagy ezer számra. Árjegyzéket kívánatra küld. Irinyi kertészet. Iriny u. p. Ér-dengeleg.

VARRÓGÉP Singer-féle, 240 koronás, egész új női ruha varrógép eladó. Bővebbet a kiadóban,

### Levelezés.

IDŐSEBB NONEK barátságát keresi középkori uriember. Levél „Bizalom” címmel kiadóba küldendő.

VIDÉKI URINŐ megismerkedne debreczeni uriemberrel, kivel havonként néhánykor kellemesen elszórakozhatna. Levél: „Debrecenbe járok” címmel, kiadóhivatal által továbbítatik. (Válaszbélyeg csatolandó. Kiadó.)

FIATAL HÖLGY ismeretségét keresi független uriember, aki jelenleg magánhivatalnok. Házasság nincs kizárva Levél „Titoktartás” címmel a kiadóba.

## Allandóan

mellékkeresetként is

sok pénzt

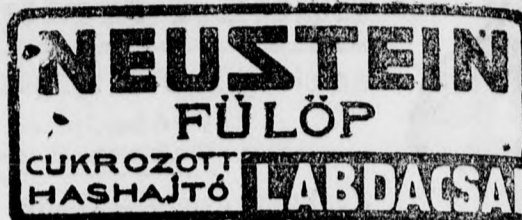
kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium” jelígre beküldi. — Nema ügy-nökség.



Legelőzőbb és legjobb hatású

## Hashajtó



(Neustein Erzsébet-pülái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkotórésztől, a legjobb alkerrel használják a leste bántalmánál, könnyű székletet szerezni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

### Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pülula tartalommal 30 fillér. egy tekeres 8 dobozzal tehát 120 pülulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.



### Óvás!

Utánzatától óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pülulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy a Fihlip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kel lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz.- Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihalovits J., Muraközy László, Arany J. gyógyszerészeknél.

## Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Rákóczy-ut 42. szám.

teljesen ujonnan berendezett 85 szobával a város központjában. Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Kávéház a házban.

Szives pártfogást kér a tulajdonos.

Vezető: Schloethaur Ferenc

Gyomorgöres, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

## HOLLANDI GYOMORCSEPP

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

Debreczen.